

Załącznik do Uchwały
nr ...../...../2024 z dnia ... czerwca 2024 r.
Rady Miejskiej w Sycowie

GMINNY PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2021 – 2025

SYCÓW 2024

WSTĘP

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. pozycja 424) definiuje przemoc domową jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, spełniającym określone funkcje względem niego, w tym m.in. zaspokaja potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania, przekazuje obowiązujące w społeczeństwie normy i wzorce zachowań oraz wartości. Rodzina kształtuje człowieka i przygotowuje go do życia w społeczeństwie.

Jednak coraz częściej słyszymy, że rodziny nie wywiązują się ze swoich zadań, że zamiast poczucia bezpieczeństwa jest strach i niepewność, zamiast miłości – ból i cierpienie, zamiast szacunku i uznania – ośmieszanie i upokarzanie. Rodzina, która powinna być oparciem dla człowieka staje się źródłem zła, traumatycznych doświadczeń i przeżyć, spowodowanych przemocą.

Przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnie występującym w naszym społeczeństwie. Niestety wciąż jeszcze pozostającym w „czterech ścianach domów”. Dotyka rodziny o różnym statusie społecznym, a nie jak dotychczas sądzono, tylko tzw. „margines społeczny”. Nie tylko alkoholik jest sprawcą przemocy, coraz częściej osoby dobrze wykształcone, majątne, zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane i szanowane przez innych zadają ból i cierpienie swoim najbliższym.

Z uwagi na dużą skalę występowania przemocy domowej, jak również na jej dewastacyjny charakter w wymiarze jednostkowym jak i społecznym, przeciwdziałanie przemocy domowej jest jednym z zadań polityki społecznej, realizowanym na różnych poziomach życia publicznego w Polsce.

Przemoc domowa jest jednym z podstawowych zagrożeń.

Statystycznie większość ofiar przemocy domowej stanowią kobiety, a w dalszej kolejności małoletni, osoby starsze, chore, osoby z niepełnosprawnościami. Bardzo często ofiarami przemocy domowej są też dzieci.

Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy domowej możemy wskazać normy społeczne i kulturowe. Przez wieki istniało silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci.

Nadal w wielu środowiskach to zjawisko znajduje odzwierciedlenie w obyczajach – społecznej akceptacji bicia, stosowania kar cielesnych, w przekonaniach związanych z rolą mężczyzny w rodzinie (rola „pana i władcy”).

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma również dziedziczenie wzorca przemocy domowej.

Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także uzależnienie czy nadużywanie alkoholu. Wielu sprawców przemocy domowej w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu.

Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe.

Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie.

Charakterystyka zjawiska przemocy domowej - rodzaje przemocy:

Przemoc domowa może przyjmować następujące formy:

1. Przemoc fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej; zachowania powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko, np. bicie, popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie policzkowanie;

2. Przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej; zawiera przymus i groźby, np. obrażanie, wyzywanie, wyśmiewanie, szydzenie, okazywanie braku szacunku, poniżanie w obecności innych osób, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi, poddawanie stałej krytyce;
3. Przemoc seksualna - naruszenie intymności; zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowanie aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić, np. wymuszanie pożycia seksualnego, obmacywanie, gwałt, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych;
4. Przemoc ekonomiczna - pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów.
5. Zaniedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu Karnego (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 17)

Artykuł 207 Kodeksu Karnego stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat.

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi.

Narastanie zjawiska przemocy domowej wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy Gminy Syców ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2021 – 2025.

W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Syców

Na dzień 31.12.2017 r. na terenie Gminy Syców zamieszkiwało łącznie 16.380 osób, w tym 8463 kobiet i 7917 mężczyzn.

Na dzień 31.12.2018 r. na terenie Gminy Syców zamieszkiwało łącznie 16.373 osoby, w tym 8475 kobiet i 7898 mężczyzn.

Na dzień 31.12.2019 r. na terenie Gminy Syców zamieszkiwało łącznie 16.353 osoby, w tym 8471 kobiet i 7882 mężczyzn.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oleśnicy Filia w Sycowie na dzień 31.12. 2017 r. wynosiła 481 osób, z czego bez prawa do zasiłku było zarejestrowanych 428 osób.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oleśnicy Filia w Sycowie na dzień 31.12. 2018 r. wynosiła 426 osób, z czego bez prawa do zasiłku było zarejestrowanych 364 osób.

Na dzień 31.12. 2019 r. zarejestrowanych było 384 osób a bez prawa do zasiłku 331 osób.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Gminy w roku 2017 odnotowano 121 interwencji domowych z tego 86 to interwencje na wsi i 35 w mieście. W toku przeprowadzanych interwencji domowych stwierdzono przypadki podejrzenia stosowania przemocy domowej, w związku z czym wdrożono procedurę „Niebieskie Karty” w 13 rodzinach. Przeprowadzono postępowania sprawdzające, na podstawie których wszczęto 21 dochodzeń z art. 207 kodeksu karnego.

W 2018 roku odnotowano 93 interwencje domowe z tego 34 interwencje na wsi i 59 w mieście. W toku przeprowadzanych interwencji domowych stwierdzono przypadki podejrzenia stosowania przemocy domowej, w związku z czym wdrożono procedurę „Niebieskie Karty” w 18 rodzinach. Przeprowadzono postępowania sprawdzające, na podstawie których wszczęto 17 dochodzeń z art. 207 kodeksu karnego.

W roku 2019 roku policja przeprowadziła 228 interwencji domowych z tego 119 na wsi i 109 na terenie miasta. W toku wykonywania czynności służbowych funkcjonariusze w 17 przypadkach stwierdzili podejrzenie stosowania przemocy domowej w związku z czym zostały sporządzone Niebieskie Karty i przeprowadzono łącznie 10 postępowań sprawdzających z art. 207 kodeksu karnego.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2017 roku odbyło się 12 posiedzeń Komisji, w trakcie których przeprowadzano rozmowy z osobami zgłaszanych przez policję, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej oraz rodziny osób borykających się z problemem alkoholowym.

Osoby z problemem alkoholowym i przemocą domową korzystały z porad terapeutycznych w Punkcie Konsultacyjnym przy ul. 1 Maja 3 w Sycowie prowadzonych przez specjalistów z firmy „Usługi Terapeutyczne i Pedagogiczne Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia Pracownia Psychoprofilaktyki” z Kalisza. Udzielono 712 indywidualnych - porad osobom uzależnionym 438 i 274 osobom współuzależnionym. Przeprowadzono 55 sesji terapii rodzinnej a 24 osoby brały udział w terapii dla sprawców i ofiar przemocy.

W 2018 roku odbyło się 11 posiedzeń Komisji, w trakcie których przeprowadzano rozmowy z osobami zgłaszanych przez policję, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej oraz rodziny osób borykających się z problemem alkoholowym.

Osoby z problemem alkoholowym i przemocą domową korzystały z porad terapeutycznych w Punkcie Konsultacyjnym przy ul. 1 Maja 3 w Sycowie prowadzonych przez specjalistów z firmy „Usługi Terapeutyczne i Pedagogiczne Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia Pracownia Psychoprofilaktyki” z Kalisza. Udzielono 745 indywidualnych - porad osobom uzależnionym 442 i 303 osobom współuzależnionym. Przeprowadzono 48 sesji terapii rodzinnej a 16 osób brało udział w terapii dla sprawców i ofiar przemocy.

W 2019 r. odbyło się 11 posiedzeń Komisji, w trakcie których przeprowadzono rozmowy z osobami zgłaszanymi przez policję, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej oraz rodziny osób borykających się z problemem alkoholowym.

Osoby z problemem alkoholowym i przemocą domową korzystały z porad terapeutycznych w Punkcie Konsultacyjnym przy ul. 1 Maja 3 w Sycowie prowadzonych przez specjalistów z firmy „Usługi Terapeutyczne i Pedagogiczne Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia Pracownia Psychoprofilaktyki” z Kalisza. Udzielono 698 indywidualnych porad osobom uzależnionym w tym 277 porad osobom współuzależnionym. Przeprowadzono 38 sesji terapii rodzinnej a 28 osób brało udział w terapii dla sprawców i ofiar przemocy.

W 2017 r. pracownicy socjalni założyli 2 Niebieskie Karty. Ogółem do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 15 Niebieskich Kart. Procedury były realizowane przy udziale 34 Grup Roboczych powołanych w celu rozwiązywania konkretnych, rzeczywistych problemów wynikających z przemocy domowej., w których pracowało ogółem 30 osób.

Z porady psychologa w Punkcie Konsultacyjnym Ośrodka skorzystało 17 osób dotkniętych przemocą domową i 5 dzieci a z porady prawnika skorzystało 8 osób.

W 2018 r. pracownicy socjalni założyli 1 Niebieską Kartę. Ogółem do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 20 Niebieskich Kart. Procedury były realizowane przy udziale 32 Grup Roboczych powołanych w celu rozwiązywania konkretnych, rzeczywistych problemów wynikających z przemocy domowej., w których pracowało ogółem 35 osób.

Z porady psychologa w Punkcie Konsultacyjnym Ośrodka skorzystało 12 osób dotkniętych przemocą domową i 2 dzieci a z porady prawnika skorzystało 6 osób.

W 2019 r. pracownicy socjalni założyli 2 Niebieskie Karty. Ogółem do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 18 Niebieskich Kart. Procedury realizowane były przy udziale 30 Grup Roboczych powołanych w celu rozwiązywania konkretnych problemów wynikających z przemocy w indywidualnych przypadkach, w których pracowało ogółem 25 osób.

Z porady psychologa w Punkcie Konsultacyjnym Ośrodka skorzystało 14 osób dorosłych dotkniętych przemocą i 3 dzieci a z porady prawnika 9 osób.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Założeniem Programu jest:

- profilaktyka i edukacja mieszkańców,
- ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową,
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc,
- podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Program skierowany jest do:

- ogółu mieszkańców Gminy w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- osób dotkniętych przemocą domową,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

II. Cele programu

- Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Syców
- Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową
- Zwiększenie pomocy i ochrony osób dotkniętych przemocą.

Realizacja celów Programu zakłada:

- Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy domowej
- Promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy
- Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
- Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy

III. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.)
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2023 r., poz. 2151 ze zm.).

IV. Zasoby Gminy Syców w zakresie realizacji Programu

- Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin
- Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przeciwdziałania przemocy domowej oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sycowie,
- Komisariat Policji w Sycowie,
- Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani w Sycowie,
- Szkoły i Placówki Oświatowe na terenie Gminy Syców,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia” w Sycowie

V. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym
- Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych
- Dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią
- Otwartość i chęć współpracy specjalistów
- Silne więzi rodzinne
- Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu

VI. Zagrożenia w realizacji zadań

- Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy domowej
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- Brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów
- Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach
- Ubóstwo

VII. Realizacja celów Programu

CEL 1

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Syców

Działania:

1. Współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego:
  - pracownicy socjalni
  - przedstawiciele oświaty
  - przedstawiciele policji
  - przedstawiciele Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani
  - przedstawiciele ochrony zdrowia
  - przedstawiciele organizacji pozarządowych
  - diagnozowanie problemu przemocy domowej
  - opracowanie i realizacja pomocy w indywidualnych przypadkach

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin , w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą
- udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych

2. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:

- propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy
- obalanie mitów na temat przemocy
- szkolenia na temat przemocy i jej przeciwdziałania
- prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych
- dystrybucja ulotek, plakatów i informacji na temat przemocy i jej skutków oraz jej przeciwdziałaniu

3. Podmioty realizujące działanie:

- Gminne jednostki oświatowe
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sycowie
- Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani w Sycowie
- Komisariat Policji w Sycowie
- Zespół Interdyscyplinarny

CEL 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową

Działania:

- Izolowanie sprawców od ofiar
- Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych
- Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc
- Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Oleśnicy o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu

Podmioty realizujące działanie :

- Policja
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej
- Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani w Sycowie

CEL 3

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy domowej

Działania:

1. Udzielanie informacji dotyczących:

- bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i specjalistycznych ośrodkach wsparcia
- pozyskania stosownego zaświadczenia lekarskiego dla ofiary przemocy
- praw osób będących ofiarami przemocy
- sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych
- telefonu zaufania „Niebieska Linia”

Podmiot realizujący działanie :

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sycowie
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia” w Sycowie

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”
- przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego

Podmiot realizujący działanie:

- Policja
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani
- Przedstawiciele Oświaty
- Przedstawiciele ochrony zdrowia

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia

Podmioty realizujące działanie:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sycowie
- Policja
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej

MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sycowie do dnia 31 marca następnego roku przedłoży Radzie Miejskiej w Sycowie sprawozdanie z realizacji Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Syców oraz dotacji na zakup plakatów i ulotek dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz zapewnienie materiałów papierniczo – biurowych oraz obsługę administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, których posiedzenia odbywają się w pokoju Zespołu Interdyscyplinarnego w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

W pokoju Zespołu Interdyscyplinarnego gromadzona jest fachowa literatura, podręczna biblioteczka, z której mogą korzystać wszyscy zainteresowani tematyką przeciwdziałania przemocy domowej.

Posiedzenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych mają na celu podejmowanie konkretnych działań i sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu. Wspólna wymiana doświadczeń i spostrzeżeń umożliwia podejmowanie szerszych działań pomocowych a bezpośrednie kontakty usprawniają współpracę.

Spis treści

1. Wstęp

2. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej – rodzaje przemocy

3. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Syców

4. Cele, działania, sposoby realizacji